

Huom! Keskustelusta on poistettu vetäjien (Eläkeliiton Outi Laiti ja Sanna Tuominen) kommentit tilan säästämiseksi. Vetäjät ovat kuitenkin ottaneet osaa piirissä käytyyn keskusteluun samaan tapaan osallistujan roolissa kuin muutkin osallistujat. Toiminnassa on haluttu pyrkiä mahdollisimman tasavertaiseen asetelmaan ja ajatukseen siitä, että jokaisen mediataidoissa on aina kehitettävää iästä, koulutustaustasta ja muista mahdollisista meriiteistä riippumatta.

(Vetäjä kysyi)

- Miten arvioisitte ylipäätään ilmastonmuutoksesta käytyä keskustelua? Erityisesti viimeisimpänä julkaistun ilmastonmuutosraportin jälkeen?

(Piiriläiset vastasivat)

- Taloudellisesta näkökulmasta kenen intressejä mikäkin ilmastoraportti ajaleepi?
- Klikkiotsikot...
- Otsikot on sellaisia, että ne tehdään meille lukijoille, mikä kenenkin kourkuttaa uutista lukemaan.
- Olisi hyvä, että toimittajista tulisi tiedot esille: poliittinen kanta ja muut, mutta ei se minua häiritsisi (omien kantojen ja muiden näkyminen uutisten lomassa), sitten voisi ajatella, että se on hänen mielipiteensä.
- Kannattaisi varmaan lukea monista tietolähteistä asioita ja sitten vasta muodostaa mielipiteensä, mut helpointahan se on otsikon ja kuvan perusteella.

(Vetäjä kysyi)

- Mikä meihin vetoaa, minkä tyyppinen uutisointi?

(Piiriläiset vastasivat)

YLE.FI

Valtaosa jääkiekkoliigan aiheuttamista kasvihuonepäästöistä syntyy katsojien autoilusta halleille – "Jokainen voi pohtia,...

https://yle.fi/urheilu/3-10597605?utm_source=facebook-share&utm_medium=social&fbclid=IwAR0007Kb5IEDHy9JFoFH4JcXBkgr5K_iKle1jKXc68uvzhpPJtymnWY3FdY

Osallistujan jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Tässä on mielestäni sitä arjen matematiikkaa, kuvaa hyvin kuinka autoilu ja vapaa-ajan harrastukset ovat ristiriidassa. Hiilijalanjälkeä voi pohtia autoilun ja liikkumisen kannalta. Mitä merkitsee toimiva joukkoliikenne tai toisaalta vanha autokanta, auton ja polttoaineen verotus, maanteiden kunto. Miten yhteiskunta suhtautuu sähköautoihin ym.

- Noi autonkäyttöön liittyvät kuviot, toi oli hauska vertaus, että alettiin miettimään, miten paljon jotakin tapahtuu, kun jäähalliin tulee 10 000 ihmistä omilla autoillaan.
- Saahan sitä pyöritellä ilmastonmuutos -otsikolla kaikkee tämmöstä, mut kukaan ei oo valmis luopumaan autoilusta.

- Ilmastonmuutos on maapallon laajuinen juttu, että eihän meidän poliittiset kuviot ja mitä kirjoitellaan pikkuotsikoita sinne tänne, ni ei niil oo mitään periaattees merkitystä.

https://yle.fi/uutiset/3-10596250?utm_source=facebook-share&utm_medium=social&fbclid=IwAR2ri58wphrAL8-p7gHsrNjDyIKNSR8LebVoFftudfjH2GyewLC3h8z0LTM

Osallistujan jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Tässä on uutinen joka perustuu mitattavaan tietoon. Jään sulaminen on tosiasia ja kuvastaa jo käynnissä olevaa ilmastonmuutosta rajuimmalla tavalla. Toisaalta uutinen auton käytön aiheuttamasta hiilikuormasta urheilutapahtumissa on arkeen sovellettu esimerkki. Voisi kysyä kumman tyyppinen uutisointi herättää ihmisten kiinnostuksen ilmastonmuutokseen.

- Tää jäätikköuutinen, tää on mitattua faktaa ja tää todella tapahtuu, mut ei se meille vaikuta, eikä se ala vaikuttaa meidän lapsenlapsiin, emmä tiä kelle se alkaa vaikuttaa, siellä nyt sit pikkuhiljaa kaupungit uppoa, ei sille enää mitään voi.

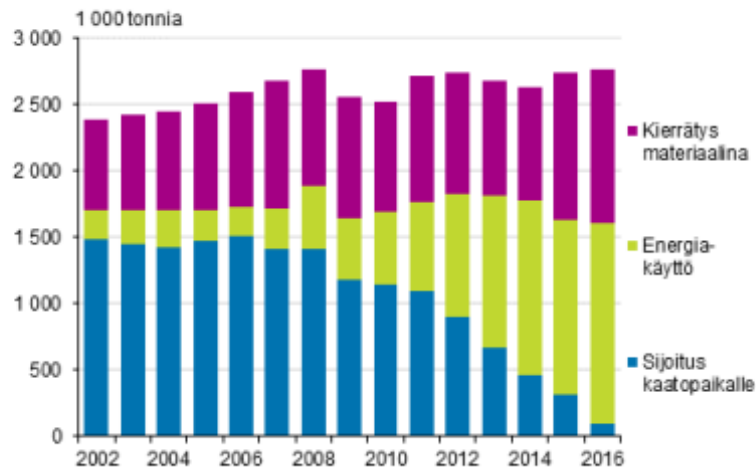

https://yle.fi/uutiset/3-10584548?fbclid=IwAR0p76KIhQ_0SyfFoLzISW564v4q9Yljh7UdZhh5vN13FBcFlxOP-NSUd88

Vetäjän jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Itseäni hieman mietitytti tämän uutisen kerrontatyyli roskarallista pohjoisen matkailukeskuksissa. Jutun lukemisen jälkeen totesin, että haluan etsiä tilastoa jätteen lajittelusta Suomessa saadakseni käsitystä kokonaiskuvasta. Kokonaiskuvan myötä se, mikä yllä olevassa jutussa oli uutinen, näytti ehkä vähän toiselta, kuin ensilukemalta...

Yhdyskuntajätteen määrä käsittelytavoittain vuosina 2002–2016

https://www.stat.fi/til/jate/2016/13/jate_2016_13_2018-01-15.fi.pdf?fbclid=IwAR2uaj2F45FBnwfEPmydiWGPKarup6rNt7p8-GVZqRE67uuEOSI2OvfScgA

- Kyllähän tommonen turhauttaa tosi paljon, esimerkiksi kun kerroit Utsjoesta, että lajittelee jätteensä ja ne menee kumminkin kaikki samaan paikkaan.
- Tämöksen turhautuneen ihmisen kohtaaminen, onko siinä se, että täytyy vähän aikaa ottaa vastaan sitä viestiä, mitä turhautunut puhuu, mut toisaalta kyllä meidän täytyy jotakin tehdä.
- Vaikka me ollaan pieni kansakunta ja kansa ja täl ei oo suurtakaan merkitystä, mitä kiinalaiset, intialaiset tekee, mutta jos mekään ei tehdä mitään, ni kyllä ne Kiinassa ja Intiassa sanoo, että eihän ne siellä hyvinvointivaltiossakaan, missä kaikki on hyvin, tee mitään, ni miks ne tekis siellä.
- Ehkä tässä tulee vähän samanlainen se ajatus siitä, että meidän täytyy aina vähän toista, pitää huolta siitä keskustelusta.
- Tää ilmastonmuutoskeskustelu, jos tän kiteyttää, ni on paikallinen keskustelu ja sit on maailmanlaajuinen keskustelu. Noi munkin esimerkit toinen on jäätikköhomma, se on koko maailmaa käsittävä ja voidaan keskustella vähän laajemmin asioista ja sitte mennään pikkiriikkisiin paikallisiin kuvioihin ja syyllistetään jotain ja niin pois päin, se pitää panna omaan pakettiin, jos suppeelta alueelta keskustellaan.
- En oo koskaan kuullu, et ihmisiä syyllistetään, ehkä me iäkkäät, ei meil oo tommosii ongelmia, otan osaa jos nuoret ihmiset joutuu tämösten asioiden kanssa kampailemaan, aivan uusi asia minulle.
- Joo siis ilmastonmuutoksessa on oikeasti jännästi sekotettu mediavaikuttaminen, syyllistäminen ja tulokset keskenään, sellanen kirja, kun vihreä valhe kuvaa sitä taustaa ja sitä lobbausta aika paljon, se kannattaa lukea, jos kritiikkiä haluaa katsoa.
- Ilmastonmuutoksesta on konkreettisia havaittavia asioita, joitten varjolla koitetaan sitten saada aikaan ties mitä muita muutoksia ja varsinaisesti mun mielestä ei ilmastonmuutoksesta pitäis huolehtia, niistä vaikutuksista, eikä siitä että ilmastonmuutokseen pystyttäisiin vaikuttamaan, seurausten hallinta on tärkeämpää, kuin siihen vaikuttaminen.
- En ymmärrä tämöistä syyllistämiskuviota, eihän sillä mihkään päästä.
- Kukaan ei nykyään puhu isoilla kirjaimilla enää ylikansoituksesta, vaikka sitä tosiasiasa on entistä enemmän ja kun ilmasto on vähänkin muuttunut niin ylikansoitus aiheuttaa erilaisia lieveilmiöitä siellä sun täällä.
- Nuorempi polvi, niin kuin nyt tuli ilmi, kauheesti riemuitsee näistä omista käyttäytymisistään, mutta se on semmosta lillukanvarsitouhua, ei sillä ratkaista sitä asiaa, ne on paljon laajemmat kuviot ja ne tapahtuu aivan jossain muualla kuin Suomen niemimaalla.

- Ilmastonmuutoksen myötä ylikansoitus on alkanut aiheuttamaan ilmiöitä, jotka katsotaan ilmastonmuutoksen syyksi, eli ollaan kehäpäätelmässä ja kun muutoksia tapahtuu, jotka eivät ole toivottavia, niin aletaan puhumaan lillukanvarsista, puhutaan kovin lillukanvarsista.
- Minä taas olen kyllä sitä mieltä, että ollaan me ihmiset pystyty omilla toimillamme esimerkiksi estämään ilmakehän ohentuminen, että kyllä tässä nyt vaikka on lillukanvarsista kysymys, niin ne voi olla yllättävän pitkiä.

(Vetäjä kysyi)

Kuinka hyvin uutisista saa informaatiota?

(Piiriläiset vastasivat)

Haaveiletko muutosta pientaloalueelle? THL:n ylilääkäri kehottaa harkitsemaan: ”Huonon ilmanlaadun takia voi joutua infektiokierteeseen”

Erityisen huono ilmanlaatu on puunpoltosta syntyvien pienhiukkasten takia Helsingin Tapanilassa sekä Vantaan Päiväkummussa, Itä-Hakkilassa ja Ruskeasannassa.

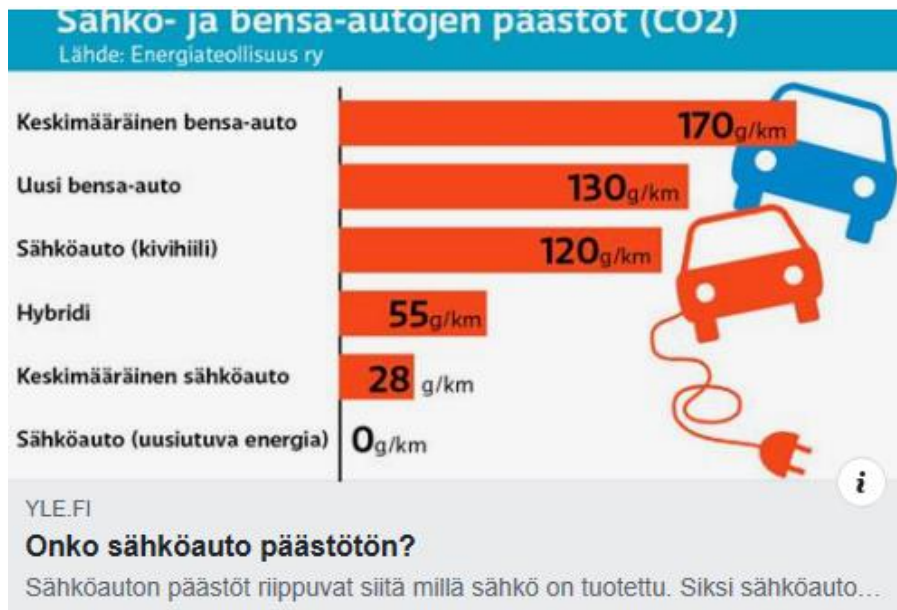
[https://www.hs.fi/koti/art-](https://www.hs.fi/koti/art-2000005940000.html?fbclid=IwAR3khgwva3UzoVFrVdpH7rG3gQH_f4lhWLRkRmFOqeBB_xGq7QS1GOhBndc)

[2000005940000.html?fbclid=IwAR3khgwva3UzoVFrVdpH7rG3gQH_f4lhWLRkRmFOqeBB_xGq7QS1GOhBndc](https://www.hs.fi/koti/art-2000005940000.html?fbclid=IwAR3khgwva3UzoVFrVdpH7rG3gQH_f4lhWLRkRmFOqeBB_xGq7QS1GOhBndc)

Vetäjän jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Ihmiset siis polttavat puuta, koska sähkö on kallista. Ja puun polttelua ei pientaloalueiden hengitysilma kestä, koska ovat suunniteltu sähköllä lämmitettäviksi.

- Täällä pk-seudulla on jo poliitikot tehneet päätöksen, että Helsinki on hiilivapaa kaupunki jonain vuonna, en nyt muista minä vuonna, mikä merkitsee sitä, että kaukolämmön ja osittain sähkönkin tuotanto pitäisi lopettaa kivihiilen polttaminen kokonaan ja korvata se jollakin muulla tuotantomuodolla ja tää näkyy jo tämän vuoden kaukolämmön hinnassa, niin että HELEnin alueella kaukolämmön hinta nousee 25%. Tää on semmonen iso lillukanvarsi, joka mediassakin on jäänyt aika vähälle huomiolle. Nyt kun taloyhtiöiden hallitukset käsittelee tämän vuoden budjettia, ni ne joutuu tämän faktan eteen. Taloyhtiöiden hoitovastikkeet joudutaan melkein joka talossa nostamaan. Tää on mun mielestä tätä nykyasiaa, aika isoa asiaa. Täähän merkitsee sitä, että ne varautuu isoihin investointeihin.
- Eiks se oo jo vanha vitsi se, että sähkölaskut nousee ja sähköyhtiö perustelee, että oli niin kylmä talvi ja sit se taas nousee sillä, et ne perustelee, että on niin lämmin talvi, ettei menny kulutusta, että se on ollu jo pitkän aikaa tätä, yritys haluaa itselleen sieltä tietysti voitot ja kuluttaja on aina joka maksaa.

https://yle.fi/uutiset/3-8034654?fbclid=IwAR1-aQeIV6Aeb4fPqLMJZ644Ff_NyKPW9vUr4WalhBfoP0Qs8ncb5Kaz1xA

Vetäjän jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Sähköautoista on puhuttu jo pitkään, niin kuin tämäkin juttu vuodelta 2015 osoittaa. Periaatteessa jos sähkö on ympäristöystävällisesti tuotettua, meidän ei siis tarvitsisi ajatella autoilusta luopumista. Autojen valmistus, aiheuttaa sekin kuitenkin omat päästönsä. Jotta tavallaan koko autoiluprosessista auton valmistuksesta - auton käyttöön - auton kierrätykseen, kun se on tullut tiensä päähän - tulisi ympäristön kannalta ongelmattomaa, kaiken pitäisi tapahtua sopusoinnussa luonnon kanssa. Aika monta ratkaistavaa asiaa. Jotenkin kaipaisinkin enemmän sellaista kokoavaa uutisointia, jossa tarkasteltaisiin tavallaan koko prosessia alusta loppuun, etenkin tällaisten monimutkaisten aiheiden, kuten ilmastonmuutos kohdalla...

- Onhan se kaikkien tiedossa, että sähköauto, sen kehittäminen ja käyttö lähinnä on lyhyille matkoille ja kaupunkikuvioihin ja siellä säästetään isojen kaupunkien ilmastoa. Eihän sitä oo tarkotuskaan viedä mihinkään satojen kilometrien matkoihin. Kyllä se nyt vielä pitkään on semmonen asia, että se sähköauto on niin kallis, että se on varakkaampien ihmisryhmien hankinta ja ne on sen verran varakkaita, et ei ne edes aja pohjoseen, kyllä ne lentokoneella tulee.
- Sähkön edullisuus auton käytössä ni, valtiovarainministeriö kyttää haukkana sitä, että 7 miljardia vuodessa pitää saada verotuloja ja jos sähköautojen määrä kasvaa liikaa, niin taatusti tulee kilometrivero, joka on vähintään saman verran kuin polttomoottoriautoilla kerätään veroa. Ei voi Suomen veropohjaa hävittää.

**OLEN
VASTUULLINEN
KANSSA-
MATKUSTAJA**

ELAMANTAPATESTI.SITRA.FI

Hiilijalanjälkeni on 6700 kg CO₂e

Testaa sinäkin, oletko uhka vai mahdollisuus ympäristölle!

<https://elamantapatesti.sitra.fi/>

Osallistujan jakama ja analysoima uutinen salaisessa Facebook -ryhmässä:

Päätin tehdä Sitran testin ensin, ennen kuin lähden ilmastonmuutos uutisia miettimään. Kylmässä ja pitkien välimatkojen maassa on vaikea vaikuttaa merkittävästi omaan hiilijalanjälkeen. Asunnon pinta-ala ym. ominaisuudet ja kulkuväline on tässä testissä ratkaiseva.

- Huomasin hiilijalanjälkitestiä tehdessä, että tulokseen vaikutti kaikkein eniten se, miten isossa asunnossa asuu, mitä vähemmän on neliöitä per henkilö sen parempi, se liittyy lämmitykseen ja muihin ja autonomistukseen, paljon ajan autolla. Sitte siihen, että mitä sä syöt ja juot, ni ihan sama, ei vaikuta tuossa, niinkun se ei todellisuudessa vaikutakaan. Ne on nää päästöt, mitkä on. Kattokaa sitä testii, eiks se ollu ihan virallisen jonkun.

(Vetäjä kysyi)

Millaista keskustelu senioreiden kesken on, jos ei syyllistävää, tai onko sitä ollenkaan aiheesta ilmastonmuutos?

(Piiriläiset vastasivat)

- Kai se on persoonasta kiinni, mut en mä nyt tiedä, vaikuttaahan tähän nyt sekin, et seniorit on iäkkäämpiä ihmisiä, niin eihän me koeta sitä, ei meillä enää ole sitä tulevaisuutta, me ollaan jo loppupuolella, niin sä et reagoi enää sillä tavalla asioihin, sä vaan seuraat ja analysoit niitä, mutta se on erilaista.

- Joo ei tämä enää niin tällä yli kahdeksankymppisellä oo niin kiinnostava tämä ilmastokeskustelu, koska se on tosiaan se ilmastonkäyttö kohta puoliin loppumassa, mutta on asioita, joita haluais vielä jollakin tavalla vaikuttaa niin kun tämän medialukutaidon osalta ja siihen, että ikäihmisilläkin olis elämässään jollakin tavalla mahdollisuus käyttää näitä viestintävälineitä tämän ajan: "pastori vois Skypellä, vanhusta myös lähetä, ja käyttää öljylyhtyä".

- Mä oon kohta seittemänkymppinen ja mua kyllä jossain määrin huolestuttaa nämä ilmastonmuutosasiat ja ihan konkreettista tekemistä on se, että mä oon jo ajatellu, että mun hiilijalanjälkeni ei kestä enää tommosta lentomatrustamasta, et niinkun hakeudun mieluummin sitten vaikka netin ääreen kattomaan jotakin paikkoja, jotka mahdollisesti kiinnostaa ja jatkossa on tulossa tämmösiä, just oli tänään tuolla jossakin mediassa "Linturi" tämmönen tulevaisuuden virtuoosimies, puhu näistä virtuaalilaseista, pystyy vähän niin kuin linnun lailla lentämään virtuaalilasit päässä pitkin maisemia. Mä kun oon diabeetikko ni mähän en saa lentolupakirjaa, mul on aina ollu haaveena, et sais semmosen potkurirepun selkään ja vois varjoliitimellä lennellä mettien yläpuolella, ni nyt mä oon löytäny sen, että okei virtuaalilasit voikin olla se mun juttu sitten lähivuosina, että voi lennellä, eikä tarvii olla lentolupakirjaa.

- Vielä ettei teille jää semmosta kuvaa, että ikäihmiset ei näistä ilmastoasioista välittäis, me ollaan ensimmäiset 50 vuotta meidän hiilijalanjälki on ollu todella pieni, eli siis me niin hyvällä omallatunnolla tääl

pyöritään, että tän hetken nuoret ihmiset, jos te alatte elämään niinku me elettiin 50 vuotta sitten, ni kyl teki voitte olla rauhallisin mielin, ja tää on muuttunu niin nopeesti, et kyl tottakai me seurataan näit asioita, mutta ei nyt jaksa niin hirveesti riemuita ja lähteä barrikaadeille, että yks syy voi olla myös se, että me ihan todella tiedostetaan, että ei nyt vaan oo ollu sitä hiilijalanjälkee tähän mennessä.

- Eihän kukaan estä asumasta vaikka pohjosessa, mut jos haluu ni voihan sitä sit elellä vähän vaatimattomammin, mut kaikkien pitäis elää paljon vaatimattomammin, mut eihän kukaan rupee siihen enää, et sen takii just niiku näitä ympärillä olevia toimintoja, ei näitä pysty enää muuttamaan paljoakaan, sen takia niihin muutoksiin pitää reagoida jollain tavalla.

Aika päättyi ja keskustelu lopeteltiin...